ВОРАГ РАЗБІТ! ПЕРАМОГА ЗА НАМІ!

Пралетары ўсіх краін, яднайцеся!
Камуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

85 (7411)
СЕРАДА
9
мая 1945 г.
Цана 20 кап.

ПАДПІСАННЕ АКТА АБ БЕЗАГАВОРАЧНАЙ КАПІТУЛЯЦЫІ ГЕРМАНСКІХ УЗБРОЕНЫХ СІЛ

Акт аб ваеннай капітуляцыі

1. Мы, ніжэйпадпісаўшыяся, дзейнічаючы ад імені Германскага Вярхоўнага Камандавання, згаджаемся на безагаворачную капітуляцыю ўсіх нашых узброеных сіл на сушы, на моры і ў паветры, а таксама ўсіх сіл, якія знаходзяцца ў сучасны момант пад нямецкім камандаваннем,—Вярхоўнаму Галоўнакамандаванню Чырвонай Арміі і адначасова Вярхоўнаму Камандаванню Саюзных экспедыцыйных сіл.

2. Германскае Вярхоўнае Камандаванне неадкладна выдасць загады ўсім нямецкім камандуючым сухапутнымі, марскімі і паветранымі сіламі і ўсім сілам, якія знаходзяцца пад германскім камандаваннем, спыніць ваенныя дзеянні ў 23—01 гадзіны па цэнтральна-еўрапейскаму часу 8 мая 1945 года, астацца на сваіх месцах, дзе яны знаходзяцца ў гэты час, і поўнасцю разброіцца, перадаўшы ўсю іх зброю і ваенную маёмасць мясцовым саюзным камандуючым або афіцэрам, выдзеленым прадстаўнікамі Саюзнага Вярхоўнага Камандавання, не разбураць і не прычыняць ніякіх пашкоджанняў параходам, суднам і самалётам, іх рухавікам, карпусам і абсталяванню, а таксама машынам, узбраенню, апаратам і ўсім наогул ваенна-тэхнічным сродкам вядзення вайны.

3. Германскае Вярхоўнае Камандаванне неадкладна выдзеліць адпаведных камандзіраў і забяспечыць выкананне ўсіх далейшых загадаў, выданых Вярхоўным Галоўнакамандаваннем Чырвонай Арміі і Вярхоўным Камандаваннем Саюзных экспедыцыйных сіл.

4. Гэты акт не будзе з'яўляцца перашкодай да замены яго другім генеральным дакументам аб капітуляцыі, заключаным Аб'еднанымі Нацыямі або ад іх імені, прымянімым да Германіі і германскіх узброеных сіл у цэлым.

5. У выпадку, калі нямецкае Вярхоўнае камандаванне або якія-небудзь узброеныя сілы, якія знаходзяцца пад яго камандаваннем, не будуць дзейнічаць у адпаведнасці з гэтым актам аб капітуляцыі, Вярхоўнае Камандаванне Чырвонай Арміі, а таксама Вярхоўнае Камандаванне Саюзных экспедыцыйных сіл, прадпрымуць такія карныя меры, або другія дзеянні, якія яны палічаць неабходнымі.

6. Гэты акт складзен на рускай, англійскай і нямецкай мовах. Толькі рускі і англійскі тэксты з'яўляюцца аўтэнтычнымі.

Падпісана 8 мая 1945 года ў гор. Берліне.

Ад імені Германскага Вярхоўнага Камандавання:
КЕЙТЭЛЬ, ФРЫДЭБУРГ, ШТУМПФ.

У прысутнасці:

Па ўпаўнаважанню Вярхоўнага Галоўнакамандавання Чырвонай Арміі Маршала Савецкага Саюза
Г. ЖУКАВА.

Па ўпаўнаважанню Вярхоўнага Камандуючага экспедыцыйнымі сіламі саюзнікаў Галоўнага Маршала Авіяцыі
ТЭДЭРА.

Пры падпісанні таксама прысутнічалі ў якасці сведак:

Камандуючы стратэгічнымі паветранымі сіламі ЗША генерал СПААТС.

Галоўнакамандуючы Французскай арміяй генерал ДЭЛАТР дэ ТАСІНЫ.

УКАЗ
Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР

АБ АБ'ЯЎЛЕННІ 9 МАЯ СВЯТАМ ПЕРАМОГІ

У азнаменаванне пабеданоснага завяршэння Вялікай Айчыннай вайны савецкага народа супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў і атрыманых гістарычных перамог Чырвонай Арміі, якія ўвянчаліся поўным разгромам гітлераўскай Германіі, заявіўшай аб безагаворачнай капітуляцыі, устанавіць, што 9 мая з'яўляецца днём усенароднага таржаства — СВЯТАМ ПЕРАМОГІ.

9 мая лічыць нерабочым днём.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
М. КАЛІНІН.

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР
А. ГОРКІН.

Масква, Крэмль.
8 мая 1945 г.

У Соўнаркоме СССР

У адпаведнасці з Указам Прэзідыума Вярхоўнага Совета СССР аб аб'яўленні 9 мая СВЯТАМ ПЕРАМОГІ Соўнарком СССР пастанавіў лічыць 9 МАЯ 1945 ГОДА НЕРАБОЧЫМ ДНЁМ.

Совет Народных Камісараў СССР прапанаваў усім савецкім дзяржаўным установам 9 мая г. г. у дзень усенароднага таржаства — СВЯТА ПЕРАМОГІ ўзняць на сваіх будынках Дзяржаўны Флаг Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік.

Перад падпісаннем акта аб ваеннай капітуляцыі

БЕРЛІН, 8 мая. (ТАСС). Пройдуць годы, дзесяцігоддзі, стагоддзі. Але дзень 8 мая 1945 года свабодалюбівыя народы свету будуць вечна памятаць і ўшаноўваць як дату таржаства справядлівасці, як дату перамогі над гітлераўскай Германіяй.

Берлін. Яркі сонечны дзень, летні, гарачы. На Тэмпельгофскім аэрадроме, адкуль зусім нядаўна ўзнімаліся самалёты са свастыкай, зараз бліскаюць савецкія знішчальнікі. Нямецкія самалёты ляжаць зараз у грудах металічнага лому, у разбітых ангарах. Адзін за другім узнімаюцца ў неба знішчальнікі. Іх вядзе маёр Тюлькін. У лётчыкаў-знішчальнікаў пачэсная задача—сустрэць у небе самалёты, якія павінны прыбыць сюды з дэлегацыяй Вярхоўнага Галоўнакамандавання экспедыцыйных сіл саюзнікаў.

Вецер калыша дзяржаўныя флагі Савецкага Саюза, ЗША і Вялікабрытаніі. Прыбыццё дэлегацыі чакаецца да 14 гадзін. У 13 гадзін 50 мінут з захада данесціся прыглушаны гул матораў. Неўзабаве паяўляюцца два «Дугласы». Затым набліжаецца трэці. Яны робяць круг над аэрадромам, над Берлінам і зніжаюцца для пасадкі. У 13 гадзін 58 мінут калёсы першай машыны чарцілі па зямлі берлінскага аэрадрома. Срабрысты «Дуглас» спыняецца на бетаніраванай дарожцы. Адчыняюцца дзверы і з кабіны выходзяць прадстаўнікі Вярхоўнага Камандавання экспедыцыйнымі сіламі саюзнікаў Галоўны Маршал авіяцыі Тэдэр, за ім спускаецца Камандуючы стратэгічнымі паветранымі сіламі ЗША генерал Спаатс, Камандуючы ваенна-марскімі сіламі саюзнікаў у Еўропе адмірал Гарольд Бэроу.

Прыбыўшых вітаюць генерал-лейтэнант Васільеў.

Потым прызямляюцца і два другія самалёты з астатнімі дэлегатамі і прадстаўнікі прэсы. Сустракаць толькі што прыбыўшых падыходзяць прадстаўнікі савецкага камандавання—генерал арміі Сакалоўскі, генерал-палкоўнік Берзарын, генерал-лейтэнант Бокаў. Выстрайваецца ганаровы караул. Уперадзе сцягі СССР, ЗША і Вялікабрытаніі. Аркестр выконвае амерыканскі, англійскі і савецкі гімны. Палкоўнік Лебедзеў рапартуе Галоўнаму Маршалу авіяцыі Тэдэру аб тым, што пачотны караул пастроен. Глава дэлегацыі разам з прыбыўшымі абходзіць пачотны караул. Гэтым парадам, гаворыць Тэдэр, нам аказана вялікая чэсць. У адказ у чэсць перамогі грыміць над Берлінам чырвонармейскае «ура».

Прыходзіць чацверты «Дуглас». У ім дастаўлены ў Берлін прадстаўнікі камандавання разгромленай нямецкай арміі. Вось у суправаджэнні амерыканскіх афіцэраў праходзіць фельдмаршал Кейтэль, генерал-адмірал Ганс Фрыдэбург, генерал-палкоўнік Штумпф. Немцаў праводзяць да аўтамашын.

Ля мікрафона выступае Галоўны Маршал Авіяцыі Тэдэр. Ён гаворыць, што з'яўляецца ўпаўнаважаным Галоўнакамандуючага Эйзенхауэра. Ён вельмі рад вітаць савецкіх Маршалаў і генералаў, а таксама войскі Чырвонай Арміі і асабліва рад таму, што ён іх вітае іменна ў Берліне. Саюзнікі на захадзе і ўсходзе, сказаў ён, у выніку супрацоўніцтва, прарабілі каласальную работу.

Саюзныя дэлегацыі і прадстаўнікі Савецкага Камандавання садзяцца ў аўтамашыны. Праз увесь горад яны следуюць у прыгарад Карлсхорст. У 14 гадзін 40 мінут на аэрадром прыбывае з Парыжа французская дэлегацыя на чале з генералам Дэлатр дэ Тасіні.

Б. АФАНАСЬЕЎ, К. СУХІН.

З перамогай, таварышы!

Святлом найвялікшага лікавання і шчасця азарылася сёння ўся наша неабсяжная краіна, увесь свабодалюбівы свет. Пачуццём невыказнай радасці і гордасці напоўніліся сэрцы савецкіх людзей.

Сёння—дзень, які астанецца ў вяках і тысячагоддзях.

Сёння—светлы дзень нашай перамогі.

Учора гітлераўская Германія безагаворачна капітуліравала перад войскамі вялікіх саюзнікаў—Савецкага Саюза, Вялікабрытаніі і Злучаных Штатаў Амерыкі. Разгромленая ў жорсткіх баях, пастаўленая на калені, нямецка-фашысцкая армія здалася на міласць пераможцаў.

Айчынная вайна Савецкага Саюза супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў завяршылася, такім чынам, поўнай перамогай нашай справядлівай справы. Вораг разбіт. Перамога за намі!

Амаль чатыры годы народы Савецкага Саюза вялі тытанічную барацьбу супроць драпежнага нямецкага звера, напаўшага вайною на нашу міралюбівую краіну. Амаль чатыры годы савецкія людзі, перамагаючы найвялікшыя цяжкасці, на полі бітвы і на працоўным фронце кавалі сённяшнюю перамогу.

Перамога! За яе ішоў у жорсткі бой савецкі воін, пагарджаючы смерцю. Ёй—перамозе—прысвячаў сваю гераічную працу савецкі рабочы, гартуючы грозную зброю. Для яе старанна расціў ураджай савецкі селянін. Ёй прысвяціў свае няўстомныя пошукі савецкі вучоны. Кожны нёс на алтар абароны сваёй любімай Айчыны ўсё, што толькі ў яго было,—і сілу, і працу, і сродкі, а калі трэба было—і жыццё. Як ручаі, зліваючыся разам, утвараюць магутны паток, так намаганні савецкіх патрыётаў зліліся ў святы і благародны ўсенародны подзвіг у імя выратавання Радзімы, у імя яе свабоды, чэсці і незалежнасці.

Гэты ўсенародны подзвіг даў свае плады і лаўровым вянцом яму стала наша канчатковая, гістарычная перамога над ворагам. Мы здабылі яе цаною крыві і поту і, асіяная святлом сонца, заравам маскоўскіх салютаў, устала яна з краю ў край над нашай зямлёй, над усім чалавечым светам.

У жорсткай і бязлітаснай барацьбе, у вайне, развязанай гітлераўскай Германіяй, перамагла Чырвоная Армія. Перамагла, бо на баку яе была праўда, а ў сэрцы—свяшчэнны ідэал абароны сваёй Айчыны і выратавання свету ад гітлераўскага варварства і разбою. За годы вайны Чырвоная Армія бліскуча авалодала сталінскім майстэрствам перамагаць. Яна вырасла ў першакласную кадравую армію, якая здолела адстаяць вялікія заваяванні савецкага народа і здолее заўсёды адстаяць дзяржаўныя інтарэсы Савецкага Саюза. Ад сцен Сталінграда, ад прадгор'яў Каўказа, ад Масквы, з берагоў Волгі і Дона прайшла яна слаўны пабедны шлях за Берлін. Яна павергла да сваіх ног дзікую разбойніцкую сілу—нямецка-фашысцкую армію.

Нашай гераічнай Чырвонай Арміі—чэсць і слава!

У баях за шчасце Радзімы многія яе сыны афяравалі сваім жыццём. Многіх не далічваемся мы на свяце нашай перамогі. Але народ не забудзе герояў, паўшых у барацьбе за Радзіму, не забудзе іх святы подзвіг, залатымі літарамі высячэ ён іх імёны на залатых скрыжалях славы і бессмерця.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

У барацьбе супроць гітлераўскай Германіі перамог увесь савецкі народ. Ён ішоў у авангардзе Аб'яднаных Нацый і сваёй гераічнай барацьбой забяспечыў агульную перамогу над гітлераўскай Германіяй. За годы Айчыннай вайны савецкі народ узмацнеў, як ніколі, яшчэ мацней згуртаваўся вакол вялікай партыі Леніна—Сталіна.

Чэсць і слава савецкаму народу, народу—пераможцу!

Чырвоная Армія і савецкі народ перамаглі гітлераўскую Германію, бо іх вяла ў бой вялікая партыя большэвікоў. З'яўляючыся душой, сэрцам і мозгам народа, яна з'яднала савецкіх людзей у непераможную сілу, павяла іх на вызваленне савецкай зямлі, а пасля—і на штурм фашысцкага логава і прывяла да перамогі.

Чэсць і слава вялікай партыі большэвікоў, партыі Леніна—Сталіна!

Вялікі ўклад у справу перамогі над ворагам унёс беларускі народ. З усведамленнем выкананага абавязку ў Айчыннай вайне прышоў ён на свята перамогі разам з рускім народам, разам з усімі народамі многанацыянальнага Савецкага Саюза.

Тры з лішнім годы бушавала на Беларусі полымя партызанскай барацьбы. Ні мінуты спакою не мелі акупанты на беларускай зямлі, якая стала магілай для соцень тысяч нямецкіх салдат і афіцэраў, для безлічы варожай ваеннай тэхнікі. Беларускі народ, аднадушны ў барацьбе супроць нямецкіх захопнікаў, праявіў за годы вайны сваю багатырскую сілу і непахіснасць, сваю бязмежную адданасць вялікай справе Леніна — Сталіна, сваю нязгасную любоў да Радзімы. І цяпер голас беларускага народа слухае ўвесь свет. Ён атрымаў права ўдзельнічаць у канферэнцыі Аб'яднаных Нацый у Сан-Францыска, вырашаць пытанні пасляваеннага ўстройства міру і забяспечання бяспекі народаў.

Мужнай барацьбой беларускага народа супроць нямецкіх захопнікаў кіравала загартаваная ў баях камуністычная партыя большэвікоў Беларусі.

Чэсць і слава беларускаму народу!

У ззянні сёняшняга гістарычнага дня, у ззянні нашай пабеднай славы, яркім святлом гарыць імя нашага Вялікага правадыра і палкаводца Маршала Савецкага Саюза таварыша Сталіна. Ва ўсіх ратных подзвігах, у подзвігах працаўнікоў тыла і ва ўсёй перамозе мы бачым вобраз генія нашай эпохі. Гэта ён — Вялікі Сталін — выратаваў народы Савецкага Саюза ад нямецкага рабства. Гэта ён выратаваў ад фашысцкага варварства еўрапейскую цывілізацыю. Геніяльны і валявы, мужны і бясстрашны, ён, як кармчы на караблі, стаяў і стаіць на сваім пасту. Ён правёў савецкі карабель праз усе ваенныя буры прайшоўшых год і прывёў яго ў светлую гавань перамогі. І сёння — у гэты велічны гістарычны дзень — позіркі ўсіх народаў Савецкага Саюза звернуты да Вялікага Сталіна. Усенародна славяць савецкія людзі свайго вялікага правадыра.

Пад кіраўніцтвам Сталіна, з яго іменем у сэрцы Чырвоная Армія і савецкі народ перамаглі гітлераўскую Германію.

Пад кіраўніцтвам Сталіна, з яго іменем у сэрцы народы Савецкага Саюза пойдуць да новых перамог, змагаючыся за далейшае ваенна-эканамічнае ўмацаванне Вялікай Савецкай Дзяржавы.

Чэсць і слава Сталіну — нашаму правадыру і палкаводцу!

З перамогай, таварышы!

Паведамленне Наркамфіна СССР

Выпушчаная 5 мая 1945 года Чацвертая Дзяржаўная Ваенная Пазыка на суму 25 мільярдаў рублёў размешчана к канцу дня 7 мая на 25 мільярдаў 065 мільёнаў рублёў.

Такім чынам, устаноўленая сума пазыкі перавыканана.

Падпіска на пазыку прадаўжаецца.

8 мая 1945 года.

Наркамфін СССР А. ЗВЕРЭЎ.

Ход падпіскі на пазыку па рэспубліцы

З няслабным поспехам праходзіць у рэспубліцы падпіска на Чацвертую Дзяржаўную Ваенную Пазыку. Рабочыя, служачыя, калгаснікі і савецкая інтэлігенцыя з велізарнай радасцю пазычаюць свае асабістыя зберажэнні любімай маці-Радзіме.

Падпіска на ваенную пазыку вылілася ў дэманстрацыю любві і адданасці беларускага народа да сваёй Радзімы, да гераічнай Чырвонай Арміі, якая прынесла вызваленне нашай краіне, да вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

На 8 мая сума падпіскі на пазыку складае 336 мільёнаў рублёў, супроць намечанай сумы ў 334 мільёны рублёў.

Намнога перавысілі намечаную суму падпіскі Мінская, Маладзечненская, Брэсцкая і Баранавіцкая вобласці.

СЛАВА ВЯЛІКАМУ СТАЛІНУ!

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 4-га Украінскага фронта
Генералу арміі ЕРОМЕНКА
Начальніку штаба фронта **Генерал-палкоўніку САНДАЛАВУ**

Войскі 4-га УКРАІНСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, пасля жорсткіх баёў, сёння, 8 мая, авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом ОЛОМОУЦ—важным апорным пунктам абароны немцаў на рацэ Морава.

У баях за авалоданне горадам ОЛОМОУЦ вызначыліся войскі генерал-палкоўніка КУРАЧКІНА, генерал-палкоўніка МАСКАЛЕНКА, генерал-палкоўніка ГРЭЧКО, генерал-лейтэнанта ГАСЦІЛОВІЧА, генерал-маёра ГАНЧАРОВА, генерал-лейтэнанта ВАРАБ'ЁВА, генерал-лейтэнанта БАЦЮНЯ, генерал-маёра БРЫЛЁВА, генерал-лейтэнанта ГАРДЗЕЕВА, генерал-маёра ІЛЬІНЫХ, генерал-маёра ТЕРТЫШНАГА, генерал-лейтэнанта ОЗІМІНА, генерал-маёра ВЕДЗЕНІНА, генерал-лейтэнанта ЗАПАРОЖЧАНКА, генерал-лейтэнанта БОНДАРАВА, генерал-маёра БУШАВА, генерал-маёра САЛАЎЁВА, генерал-маёра ШМЫГО, палкоўніка ШУБА, генерал-маёра ЖУКАВА, генерал-лейтэнанта МЕДЗВЕДЗЕВА, генерал-маёра ВІНАГРАДАВА, брыгаднага генерала КЛАПАЛЕК, генерал-маёра ГРЫНЧЭНКА, палкоўніка ГЕРШЭВІЧА, палкоўніка ГРЭЧКОСІЙ, генерал-маёра КРАСАВІНА, палкоўніка КЛІМЕНКА, палкоўніка ЗАМАНАВА, палкоўніка ГОЛЬЦАВА, палкоўніка КАЗАРЫНАВА, генерал-маёра МЕТАЛЬНІКАВА, генерал-маёра БАРЫСАВА, палкоўніка ПЕТРЭНКА, генерал-маёра ГЛАДКОВА, генерал-маёра КАЛДУБАВА, генерал-маёра ЛІСІНАВА, генерал-маёра ЗУБАВА, генерал-маёра ЯНКОЎСКАГА, палкоўніка ХОМІЧА, палкоўніка МАРОЗА, палкоўніка ДРАХЛОВА, палкоўніка ВРУЦКАГА, палкоўніка ВАСІЛЬЕВА, палкоўніка КУПЦОВА, палкоўніка ВЛАСАВА, палкоўніка ГРЭДЗІНАРЭНКА, генерал-маёра КРАПОЦІНА, маёра МАНУХАВА, палкоўніка МІТОЯНА, палкоўніка КАВЕРЫНА, падпалкоўніка ЕЎМЕНАВА, палкоўніка ЧОРНАГА, палкоўніка ВАСІЛЬЕВА, палкоўніка ТАМІЛОЎСКАГА, палкоўніка МАТУСЕВІЧА, генерал-маёра ПАРХОМЕНКА, палкоўніка ТЕЦЕНКА, генерал-маёра ПРОХАРАВА, палкоўніка УГРУМАВА, палкоўніка ВАСІЛЬЕВА, брыгаднага генерала ШПАНЕЛ, палкоўніка СЕЛЬНЕР, палкоўніка МАРКУСА, генерал-маёра ФАДЗЕЕВА; артылерысты генерал-лейтэнанта артылерыі КАРЫЮФІЛІ, генерал-лейтэнанта артылерыі ВАСІЛЬЕВА, генерал-маёра артылерыі КАБАТЧЫКАВА, палкоўніка СМІРНОВА, палкоўніка ДАВЫДАВА, генерал-маёра артылерыі ІВАНОВА, палкоўніка РОСЕЛЬ, палкоўніка ДЖЫНЧАРАДЗЕ, генерал-маёра артылерыі КОФАНАВА; танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск РЭМІЗАВА, палкоўніка КАВАЛЁВА, палкоўніка ПАХОМАВА, падпалкоўніка ЯНКО, палкоўніка ГАЕВА, палкоўніка СІЯНІНА, палкоўніка СЦЕПАНАВА; лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі ЖДАНАВА, генерал-маёра авіяцыі ІЗОТАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі НАНЕЙШВІЛІ, генерал-маёра авіяцыі ГАЛАЎНЯ, генерал-маёра авіяцыі КАЦЕЛЬНІКАВА, палкоўніка ОБУХАВА, генерал-маёра авіяцыі УХАВА, генерал-маёра авіяцыі ЛАКЕЕВА, падпалкоўніка ЧЭРТОВА; сапёры генерал-маёра інжынерных войск КАЛЕСНІКАВА, генерал-маёра інжынерных войск КАНЦЭВОГА, палкоўніка ВАЛОДЗІНА, генерал-маёра інжынерных войск ГОВАРАВА, палкоўніка ЖУРЫНА; сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі МАТВЕЕВА, генерал-маёра войск сувязі НЕСЦЕРАВА, палкоўніка ТАРУНІНА, палкоўніка БЕЛЯНЧЫКА, палкоўніка НЕКРАСАВА, палкоўніка ЕФІМАВА, падпалкоўніка НУЖДЗІНА, падпалкоўніка дзяржаўнай бяспекі КАРОТКАГА, маёра СКОКАН, палкоўніка СЦЕПАНЯНА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам ОЛОМОУЦ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 мая, у 20 гадзін сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 4-га УКРАІНСКАГА фронта, якія авалодалі горадам ОЛОМОУЦ,—дванаццаццю артылерыйскімі залпамі са ста дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне ОЛОМОУЦ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Савецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 мая 1945 года.
№ 365.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 2-га Украінскага фронта
Маршалу Совецкага Саюза МАЛІНОЎСКАМУ
Начальніку штаба фронта **Генерал-палкоўніку ЗАХАРАВУ**

Войскі 2-га УКРАІНСКАГА фронта сёння, 8 мая, авалодалі ў Чэхаславакіі гарадамі ЯРОМЕРЖЫЦЭ і ЗНОЙМО і на тэрыторыі Аўстрыі — гарадамі ГОЛАБРУН і ШТОКЕРАУ — важнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў.

У баях за авалоданне названымі гарадамі вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ШУМІЛАВА, генерал-лейтэнанта ПЕТРУШЭЎСКАГА, генерал-палкоўніка ГЛАГОЛЕВА, генерал-лейтэнанта АСТАПЕНКА, генерал-лейтэнанта БАХЦІНА, генерал-лейтэнанта РУБАНЮКА, генерал-лейтэнанта УТВЕНКА, генерал-маёра ЛУКІНА, генерал-маёра БІРМАНА, генерал-маёра РАЖДЗЕСТВЕНСКАГА, генерал-маёра ЛОСЕВА, генерал-маёра ГРЫГАРОВІЧА, генерал-маёра КАРПУХІНА, генерал-маёра ШКАДУНОВІЧА, генерал-маёра ГРЭЧАНАВА, генерал-маёра МАЛАЖАЕВА, генерал-маёра ГАРБАЧОВА, генерал-маёра СМІРНОВА, генерал-маёра КАРАМЫШАВА, генерал-маёра КАЎТУН-СТАНКЕВІЧА, генерал-маёра ВАСІЛЕЎСКАГА, генерал-маёра МАРГЕЛАВА, генерал-маёра САКАЛОЎСКАГА, генерал-маёра СЕРОГІНА, генерал-маёра ДЗЕНІСЕНКА, генерал-маёра ВІНДУШЭВА, палкоўніка СЕЛЕЗНЁВА, палкоўніка ПАНКОВА, палкоўніка САЛЬЧОВА, палкоўніка ПЕРЭМАНАВА, палкоўніка ДЗЕРЗІЯНА, палкоўніка САГІТАВА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі ФОМІНА, генерал-лейтэнанта артылерыі ДЗЕРЭЦА, генерал-маёра артылерыі АЛЕКСЕЕНКА, генерал-лейтэнанта артылерыі ПЕТРОВА, генерал-маёра артылерыі ІВАНОВА, палкоўніка АДАМЧЫКА, палкоўніка СТРОК, інжынер-палкоўніка БРАВАРНІКА, генерал-маёра артылерыі ЮРКО, палкоўніка МІРОНАВА, палкоўніка КАРАЦЕЕВА, палкоўніка КРЫЖЭВІЧА, палкоўніка АЛЕКСЕЕВА, палкоўніка СЕДАША, палкоўніка БАГУШЭВІЧА, палкоўніка ВЛАДЗІМІРАВА, палкоўніка СУЗДАЛЬЦАВА, палкоўніка КАЗАРЭНКА, палкоўніка ФЕФЕЛАВА, палкоўніка САЛАНСКАГА, палкоўніка МОТАВА, падпалкоўніка ПАПАЛЗУХІНА, падпалкоўніка МАЦЮХА, падпалкоўніка ПАПЛЫКА, падпалкоўніка ЖЫВУЦКАГА, маёра РОЖМАНАВА, маёра БАРАДЗІНА; танкісты генерал-палкоўніка танкавых войск КРАЎЧАНКА, генерал-палкоўніка танкавых войск КУРКІНА, генерал-лейтэнанта танкавых войск ШТРОМБЕРГА, генерал-лейтэнанта танкавых войск САВЕЛЬЕВА, генерал-лейтэнанта танкавых войск ВОЛКАВА, генерал-лейтэнанта СВІРЫДАВА, палкоўніка БЕЛАГЛАЗАВА, палкоўніка ОСТАПЕНКА, палкоўніка ВОРАНАВА, палкоўніка ЛЯЩЧАНКА, палкоўніка ОБДАЛЕНКОВА, палкоўніка САХАРАВА, падпалкоўніка САРАЧЫНСКАГА, падпалкоўніка ГАРЛАЧА; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі ГАРУНОВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі КАМАНІНА, генерал-лейтэнанта авіяцыі СЦЕПІЧАВА, генерал-лейтэнанта авіяцыі ПАДГОРНАГА, палкоўніка ГРЭЧКО, палкоўніка САПРЫКІНА, палкоўніка КЛАБУКОВА, палкоўніка СЕМЕНЕНКА, палкоўніка ШУЦЕЕВА, палкоўніка ЧЫЖЫКАВА, палкоўніка БЛАГАВЕШЧАНСКАГА, палкоўніка ТАРАНЕНКА, палкоўніка ЮДАКОВА, палкоўніка ГЕЙБО, палкоўніка ЧАНПАЛАВА, палкоўніка ХМЫРАВА; сапёры генерал-лейтэнанта інжынерных войск ЦЫРЛІНА, генерал-маёра інжынерных войск ПЛЯСКІНА, палкоўніка ЗІМІНА, палкоўніка ФАДЗЕЕВА, палкоўніка ЦЭПЕНЮКА; сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі ЛЕОНАВА, палкоўніка БАРЫСЕНКА, палкоўніка ЕГОРАВА, палкоўніка ШЭРВУДА, палкоўніка ДАВЫДАВА, палкоўніка дзяржаўнай бяспекі КАРПАВА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі ЯРОМЕРЖЫЦЭ, ЗНОЙМО, ГОЛАБРУН і ШТОКЕРАУ, прадставіць да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 мая, у 23 гадзіны сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 2-га Украінскага фронта, якія авалодалі названымі гарадамі, — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне пайменаваных гарадоў.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 мая 1945 года.
№ 367.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага

Камандуючаму войскамі 1-га Украінскага фронта
Маршалу Совецкага Саюза КОНЕВУ
Начальніку штаба фронта **Генералу арміі ПЕТРОВУ**

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта пасля двухдзённых баёў зламалі супраціўленне праціўніка і сёння, 8 мая, авалодалі горадам ДРЭЗДЭН — важным вузлом дарог і магутным апорным пунктам абароны немцаў у Саксоніі.

У баях за авалоданне горадам ДРЭЗДЭН вызначыліся войскі генерал-палкоўніка ЖАДАВА, генерал-палкоўніка ГОРДАВА, генерал-маёра ЛЯМІНА, генерал-лейтэнанта РАДЗІМЦАВА, генерал-лейтэнанта ЛЕБЕДЗЕНКА, генерал-маёра БАКЛАНАВА, генерал-маёра ДАНСКОВА, генерал-маёра ЧЫРКОВА, генерал-маёра РУСАКОВА, палкоўніка ЗЕЛІНСКАГА, палкоўніка ГОЛУБ, палкоўніка СІКОРСКАГА, генерал-маёра СУХАНАВА, палкоўніка КАМАРОВА, генерал-маёра ОЛЕЙНІКАВА, палкоўніка ГАРАН, генерал-маёра ТРАФІМАВА, генерал-маёра ВАСІЛЕНКА, генерал-маёра ДАНІЛОЎСКАГА; танкісты генерал-палкоўніка РЫБАЛКО, генерал-палкоўніка танкавых войск НОВІКАВА, генерал-маёра танкавых войск БАХМЕЦЬЕВА, генерал-лейтэнанта танкавых войск ПОЛУБАЯРАВА, генерал-маёра танкавых войск МІТРАФАНАВА, генерал-маёра танкавых войск НОВІКАВА, генерал-маёра танкавых войск ЧУПРЫГІНА, палкоўніка ШЭЎЧЭНКА, палкоўніка ДУШАКА, падпалкоўніка КУРКОТКІНА, палкоўніка СКІДАНАВА, палкоўніка ЛЕОНАВА, падпалкоўніка ЯКУНІНА, падпалкоўніка КУРЫСТ, генерал-маёра танкавых войск АРХІПАВА, падпалкоўніка ШАПАВАЛАВА, палкоўніка КАРАБЕЙНІКАВА, падпалкоўніка ХУДЗЕНКА; артылерысты генерал-палкоўніка артылерыі ВАРЭНЦОВА, генерал-маёра артылерыі ПАЛУЭКТАВА, генерал-лейтэнанта артылерыі КАРАЛЬКОВА, генерал-маёра артылерыі ХУСІДА, генерал-маёра артылерыі САНЬКО, генерал-маёра артылерыі КРАСНАКУЦКАГА, падпалкоўніка КУЗЬМІНА, палкоўніка БАЗЫЛЕНКА, генерал-маёра артылерыі КАЛЕСНІКАВА; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі КРАСОЎСКАГА, генерал-маёра авіяцыі ПРОНІНА, палкоўніка НІКІШЫНА, генерал-маёра авіяцыі АРХАНГЕЛЬСКАГА, генерал-маёра авіяцыі СЛЮСАРАВА, генерал-маёра авіяцыі ЗАБАЛУЕВА, палкоўніка ДОБЫША, палкоўніка АЛЕКСАНДРОВІЧА, палкоўніка АНІСІМАВА, палкоўніка КАЛАМЕЙЦАВА, генерал-маёра авіяцыі КУРАЧКІНА, палкоўніка БЫСТРОВА, падпалкоўніка ЗВАНЦОВА; сапёры генерал-палкоўніка інжынерных войск ГАЛІЦКАГА, генерал-маёра інжынерных войск СОКАЛАВА, палкоўніка СЛЮНІНА, палкоўніка ПАДАЛЫНАГА, палкоўніка НОВІКАВА, палкоўніка БЕРЗІНА, палкоўніка ЧЭКАЛІНА; сувязісты генерал-лейтэнанта войск сувязі БУЛЫЧОВА, палкоўніка БАГАМОЛАВА, палкоўніка РАСТОВА, палкоўніка ДЗЕНІСЕНКА.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне горадам ДРЭЗДЭН, прадставіць да прысваення найменавання «ДРЭЗДЭНСКІХ» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 8 мая, у 21 гадзіну сталіца нашай Радзімы МАСКВА ад імені Радзімы салютуе доблесным войскам 1-га УКРАІНСКАГА фронта, якія авалодалі горадам ДРЭЗДЭН — дваццаццю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні АБ'ЯЎЛЯЮ ПАДЗЯКУ кіруемым Вамі войскам, якія ўдзельнічалі ў баях за авалоданне ДРЭЗДЭНАМ.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы
Маршал Совецкага Саюза І. СТАЛІН.

8 мая 1945 года.
№ 366

Ад Совецкага Інформбюро

АПЕРАТЫЎНАЯ ЗВОДКА ЗА 8 МАЯ

На працягу 8 мая войскі 3-га БЕЛАРУСКАГА фронта, прадаўжаючы баі па ачышчэнню ад праціўніка касы ФРЫШ-НЕРУНГ, занялі населеныя пункты НОЙЕ ВЕЛЬТ, ФОГЕЛЬЗАНГ.

Войскі 1-га БЕЛАРУСКАГА фронта за 7 мая, пры выхадзе на раку ЭЛЬБА, узялі ў палон 7.150 нямецкіх салдат і афіцэраў і захапілі наступныя трафеі: танкаў—28, палявых гармат—513, кулямётаў—402, аўтамашын—1.700, коней—3.700, падвод з ваеннымі грузамі—2.200.

Войскі 1-га УКРАІНСКАГА фронта пасля двухдзённых баёў зламалі супраціўленне праціўніка і 8 мая авалодалі горадам ДРЭЗДЭН—важным вузлом дарог і магутным апорным пунктам абароны немцаў у Саксоніі, а таксама занялі гарады: МЮГЕЛЬН, ЛОМАШЦ, МЕЙСЕН, ЛАЙСНІЧ, ДЭБЕЛЬН, ХАРТА, ВАЛЬДХАЙМ, РОСВАЙН, НОСЕН, ВІЛЬСДРУФ, ХАЙНІХЕН, ФРАНКЕНБЕРГ, ФРЭЙБЕРГ, ГАРАНДТ, ОДЭРАН, САЙДА і, перайшоўшы чэхаславацкую граніцу на поўдні ад ДРЭЗДЭНА занялі на тэрыторыі Чэхаславакіі гарады МОСТ, ДУХЦОЎ, ТЕПЛІЦЭ-ШАНОЎ. Адначасова на ўсходзе ад ДРЭЗДЭНА войскі фронта, зламаўшы супраціўленне праціўніка, занялі гарады: РАДЗЕБЕРГ, ЛОБАУ, РАЙХЕНБАХ, БЕРНШТАДТ, ГЕРЛІЦ. На паўднёвым захадзе і поўдні ад БРЭСЛАЎЛЯ войскі фронта занялі гарады: ШТРЫГАЎ, ФРЭЙБУРГ, МЮНСТЭРБЕРГ, ОТМАХАУ.

Войскі 4-га УКРАІНСКАГА фронта, прадаўжаючы наступленне, пасля жорсткіх баёў, 8 мая авалодалі горадам і буйным чыгуначным вузлом ОЛОМОУЦ—важным апорным пунктам абароны немцаў на рацэ МОРАВА, а таксама занялі гарады ВЮРБЕНТАЛЬ, ЭНГЕЛЬСБЕРГ, РЭМЕРШТАДТ, БЕРГШТАДТ, МОРАЎСКІ, ШЭНБЕРГ, ХОЕНШТАДТ, ГРАНІЦЭ, ПРЖЭРОЎ. У баях за 7 мая войскі фронта ўзялі ў палон да 1.000 нямецкіх салдат і афіцэраў.

Войскі 2-га УКРАІНСКАГА фронта 8 мая авалодалі ў Чэхаславакіі гарадамі ЯРОМЕРЖЫЦЭ, ЗНОЙМО і на тэрыторыі Аўстрыі гарадамі ГОЛАБРУН і ШТОКЕРАУ—важнымі вузламі камунікацый і моцнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў.

На другіх участках фронта істотных змен не было.

* * *

Войскі 1-га Украінскага фронта сёння авалодалі горадам Дрэздэн. Два дні таму назад нашы разведвальныя атрады атакавалі немцаў на паўночным захадзе ад Дрэздэна і выбілі іх з умацаваных пазіцый. Затым у бой уступілі асноўныя совецкія сілы. Развіваючы імклівае наступленне паміж рэкамі Эльба і Мульдэ, нашы рухомыя злучэнні і пяхота перарэзалі аўтастраду Дрэздэн—Хемніц. Адначасова нашы войскі пачалі штурм горада Дрэздэна—магутнага апорнага пункта абароны немцаў. Совецкія танкісты, якія наступаюць з захада, у сустрэчным баі разграмілі групу танкаў праціўніка і ўварваліся на заходнюю ўскраіну Дрэздэна. Другія нашы часці авалодалі паўночнай часткай горада, з ходу пераправіліся праз раку Эльбу і завязалі баі ў цэнтры Дрэздэна. Пасля двухдзённых баёў нашы войскі зламалі супраціўленне праціўніка і авалодалі Дрэздэнам — галоўным горадам Саксоніі. У баях за Дрэздэн гітлераўцы панеслі цяжкія страты. Толькі на заходніх ускраінах горада знішчана да 2.000 нямецкіх салдат і афіцэраў, падбіта 27 танкаў і бронетранспарцёраў праціўніка. Дрэздэн — буйны прамысловы цэнтр Германіі. У ім ёсць авіябудаўнічыя, аружэйныя, машынабудаўнічыя, хімічныя і іншыя заводы. У Дрэздэне налічвалася больш 600.000 жыхароў.

На поўдні ад Дрэздэна нашы войскі перайшлі чэхаславацкую граніцу, уступілі на тэрыторыю Чэхаславакіі і вызвалілі ад нямецкіх захопнікаў гарады Мост, Духцоў і Тепліцэ Шаноў. Горад Тепліцэ Шаноў знаходзіцца ў 70 кілометрах ад сталіцы Чэхаславакіі — Прагі.

* * *

Войскі 4-га Украінскага фронта прадаўжалі наступленне. Совецкія часці, збіваючы праціўніка з прамежных рубяжоў і падаўляючы супраціўленне гарнізонаў варожых апорных пунктаў, прасунуліся ўперад на 20 кілометраў. Жорсткія баі адбыліся за важны вузел нямецкай абароны на рацэ Морава—горад Оломоуц. Прарваўшы абарончыя ўмацаванні праціўніка, нашы байцы ўварваліся на вуліцы горада. Гітлераўцы ўмацаваліся ў каменных будынках, але не вытрымалі імклівых udараў нашых войск. К канцу дня буйны нямецкі гарнізон быў разгромлен і горад Оломоуц ачышчан ад праціўніка. На подступах да горада і яго вуліцах асталося многа варожых трупаў. Захоплена 13 паравозаў, 378 вагонаў з грузамі і многа іншых трофеяў.

* * *

Авіяцыяй Чырвонасцяжнага Балтыйскага флота ў партах вострава Борнхольм патоплены чатыры транспарты і адзін вартавы карабель праціўніка.

Доўгачаканы час настаў

Здзейснілася! Доўгачаканы час настаў! Гітлераўская Германія з вялікай ганьбай закончыла вайну і павержана ў прах. Наша гераічная Чырвоная Армія пад вярхоўным вадзіцельствам вялікага і мудрага Сталіна сваёй свяшчэннай крывёю адстаяла свабоду, чэсць і незалежнасць нашай магутнай Радзімы і на сваіх штыках прынесла мір і свабоду ўсяму чалавецтву.

Не хапае слоў для таго, каб выказаць усю веліч і гордасць за нашу Радзіму, за наш гераічны совецкі народ, выказаць усю глыбокую любоў да нашага правадыра таварыша Сталіна!

Слава нашаму вялікаму і мудраму Маршалу перамог, роднаму Сталіну!

Няхай жыве наша свабодная Радзіма!

Няхай жыве совецкі народ — народ-пераможца, народ-герой, народ-тварэц!

Акадэмік В. А. ЛЕОНАЎ,
віцэ-прэзідэнт Акадэміі навук БССР.

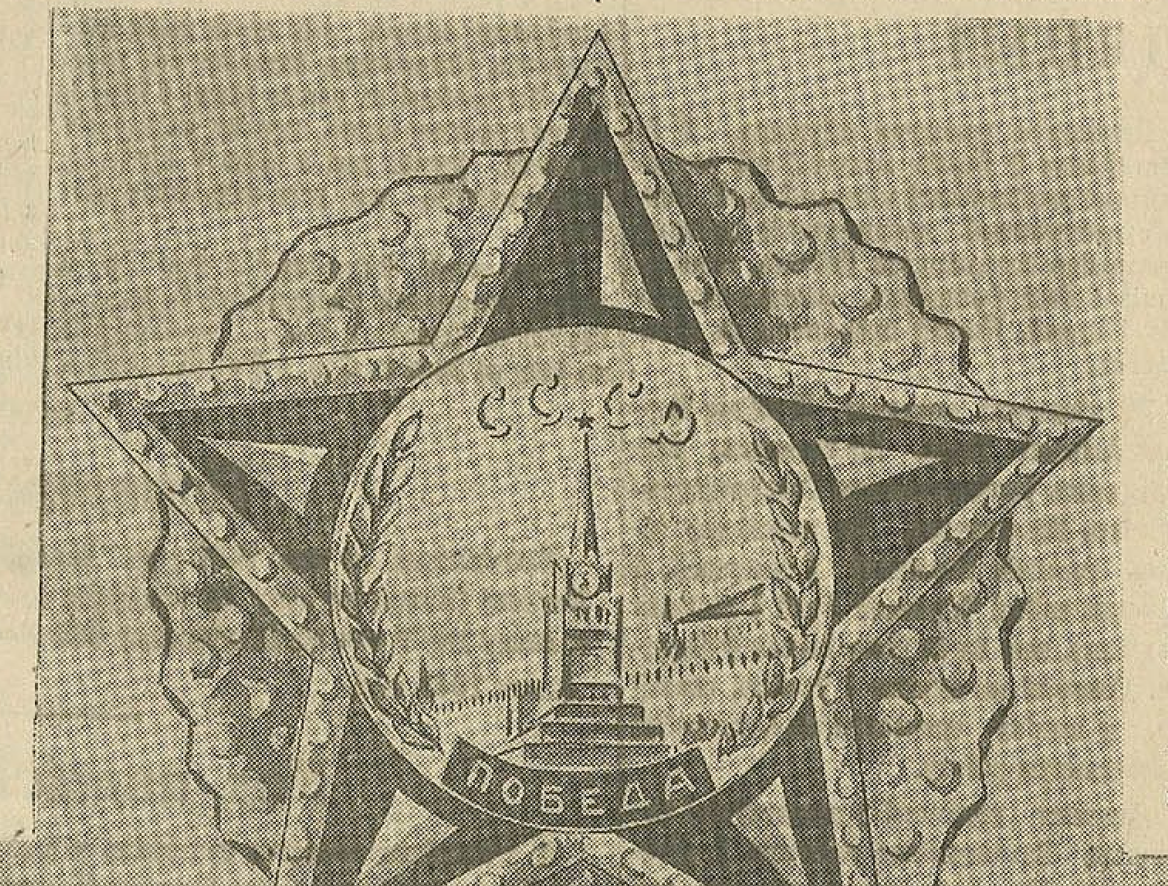

Таржаствуй, совецкі грамадзянін!

Якое шчасце быць грамадзянінам совецкай краіны і адчуваць усёй сваёй істотай веліч Дня Перамогі над фашысцкім зверам! Настаў дзень таго свята, якое абяцаў нам вялікі Сталін у трывожныя і цяжкія дні 1941 года і да якога прывёў ён нас сваёй непахіснай воляй, розумам і геніяльным вадзіцельствам.

Таржаствуй, Совецкая Беларусь! Ты поўнасцю залечыш свае глыбокія раны і пры дапамозе брацкіх народаў станеш яшчэ прыгажэйшай, чым была да нападу на цябе нямецкіх бандытаў.

Таржаствуй, совецкі грамадзянін! Але памятай: разам з найвялікшай радасцю ты не павінен забываць аб мільёнах загінуўшых людзей, аб сотнях тысяч сірат.

Напружым усе нашы сілы і дружна на чале са Сталіным возьмемся будаваць, умацоўваць, ўпрыгожваць нашу цудоўную Радзіму!

Прафесар С. МЕЛКІХ,
заслужаны дзеяч навукі.

СЛАВА ЧЫРВОНАЙ АРМІІ!

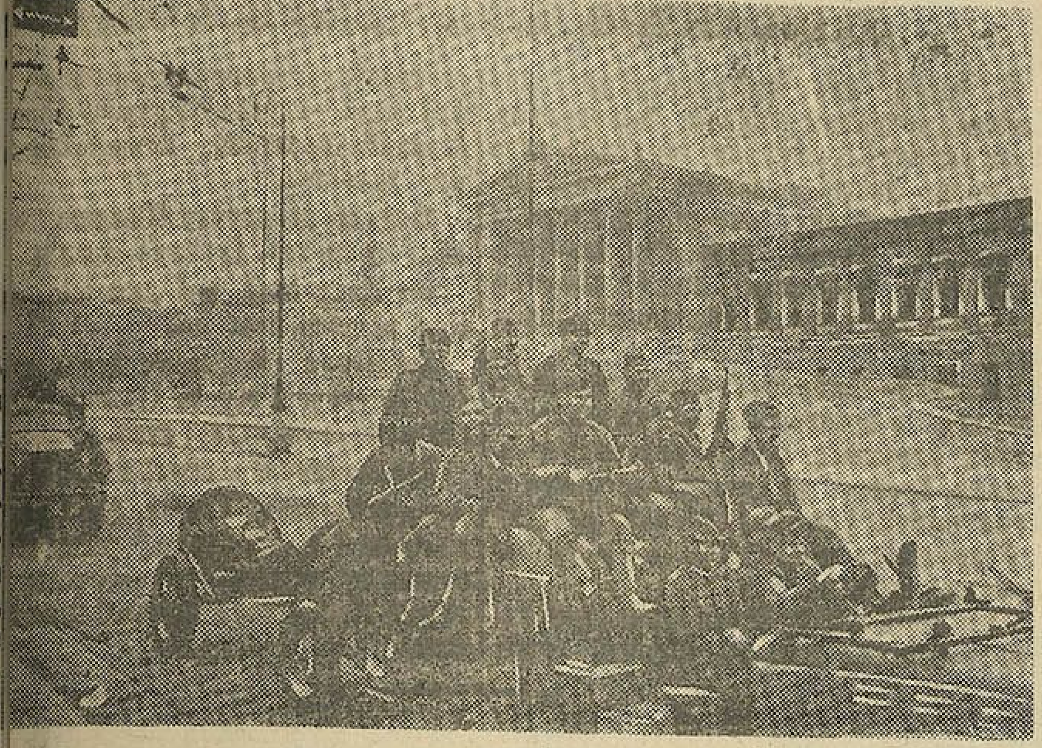

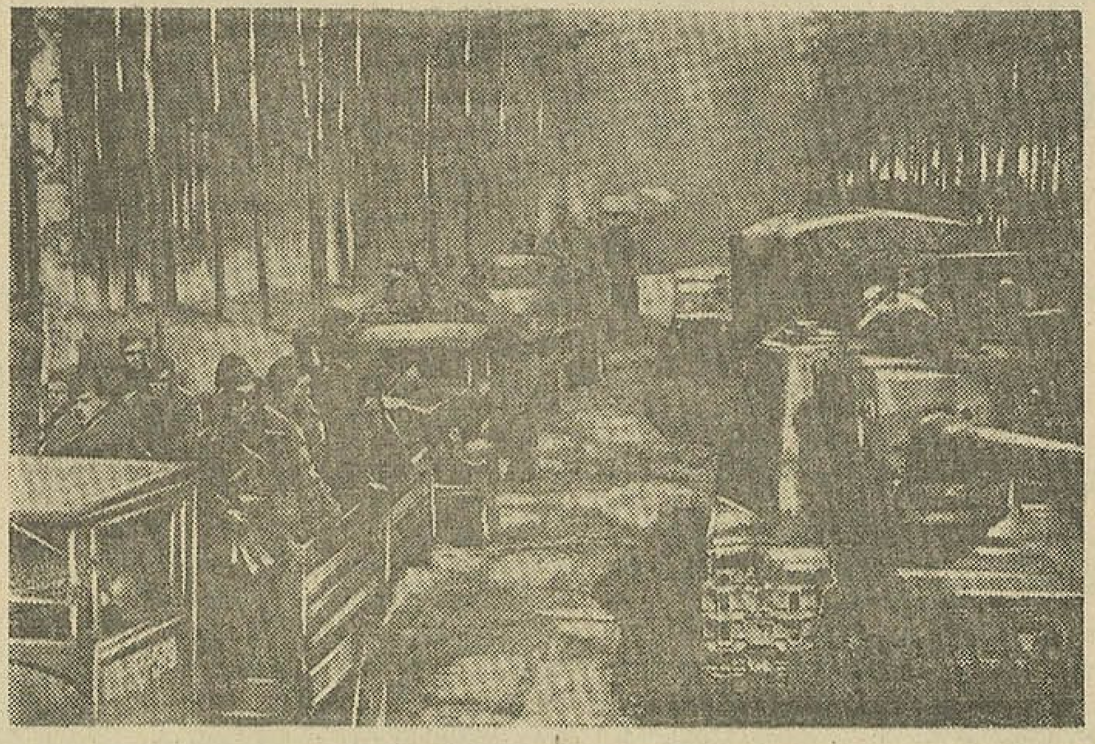

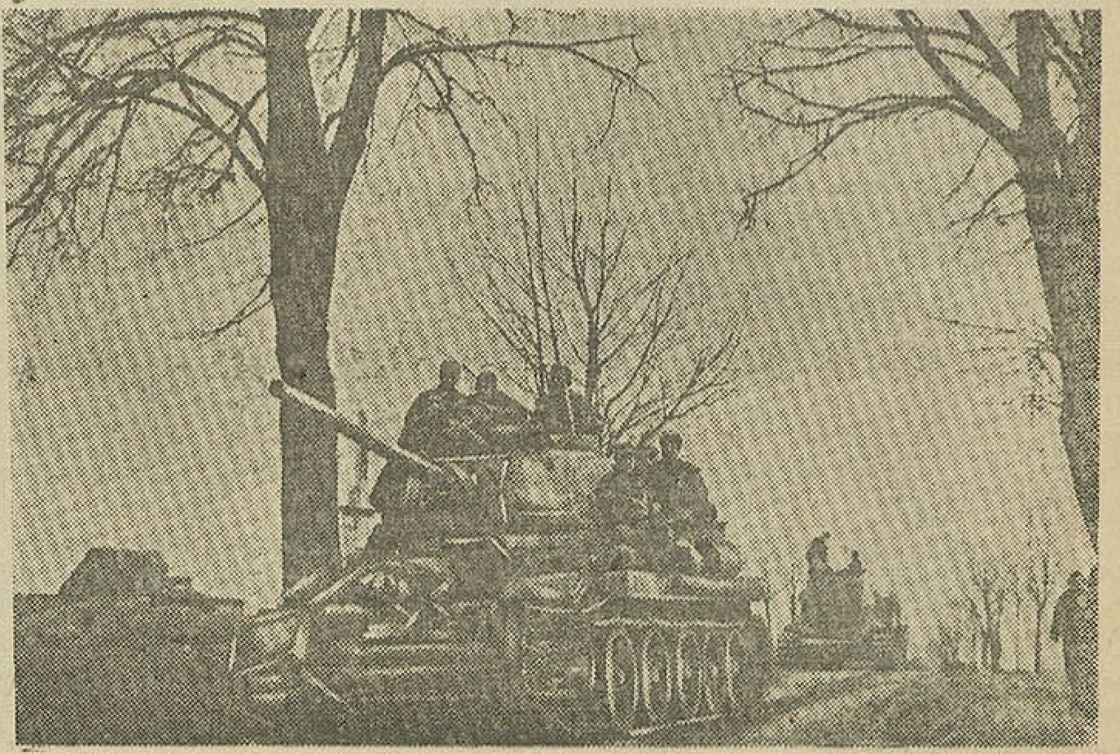

Адгрымелі бai вялікай Айчыннай вайны. Перамога заваявана! Ратнай славай пакрылі сябе совецкія воіны. Вось некалькі малюнкаў з баявых паходаў воінаў Чырвонай Арміі. 1. У вызваленай сталіцы Аўстрыі—Вене. Совецкія мінамётчыкі ля будынка парламента. 2. Нашы войскі за ракой Шпрэе. 3. Танкісты падраздзялення гвардыі капітана Моськіна, якія вызначыліся ў баях па разгрому нямецкай групіроўкі на паўднёвым захадзе ад Опельна, пасля выканання баявога задання.

(Фотахроніка ТАСС).

* * *

ВЯЛІКІ ДЗЕНЬ

...шоў вялікі дзень нашай канчатко-... перамогі над ворагам. Ён астанецца ...ёды ў вяках, як помнік неўміручай ... совецкага народа, яго мужнасці і ...тва ў барацьбе за сваю свабоду і ...жнасць, за лепшыя ідэалы чалавец-...

...ведалі і верылі, што прыдзе гэты ... нашай урачыстасці. Ведалі яшчэ ... калі пакідалі ахоплены полымем ... Мінск. Аб гэтым дні малілася па... ...а-маці, галосячы над трупам забі...ына і праклінаючы фашысцкіх за...; аб гэтым дні марыў партызан, ...шоў ноччу да чыгункі, каб падкла... ...д рэйкі зарад толу; дзеля прыходу ... дня совецкія воіны прымалі герой... ...смерць, закрываючы сваім целам ...уры дотаў; аб гэтым дні штодзённа ... кожны совецкі грамадзянін, аддаю...е свае сілы справе перамогі над во...

... чакалі гэтага дня не толькі таму, ...ерылі ў яго, а і таму, што прыкла...се нашы намаганні, каб зрабіць ...мым і наблізіць яго прыход.

...ня на нашай вуліцы тое вялікае ... якое прадбачыў і аб якім гаварыў ... таварыш Сталін. Спраўляй урачы...ь, совецкі народ! Гадзіна раздаўлена. ...я сілы зла скрышаны. Страшны ... чалавецтва, які рабіў замах на наша ...ё, на чэсць і свабоду нашай вялікай ...ы—разбіты ўшчэнт і больш не ...э. Няма больш фашысцкай Герма... — гэтай дзяржавы разбойнікаў, забой...катаў.

...весны дзень павуцінай свастыкі ні... ...больш не заслоніць нам сонца сва...

...кны совецкі чалавек успрыме гэтую ...у з радасцю і гордасцю за сябе і за ... народ. Якая велізарная небяспека ...агражала! Якую пачвару мы пера...! З гордасцю аглядаецца на свой ...зены шлях совецкі воін, што пра...авы сцяг ад Волгі да Эльбы; і пра...к тыла адчуе сёння вялікае задавальненне, што ён сумленна выканаў свой абавязак перад Радзімай і ўклаў сваю долю, сілу і працу ў справу перамогі над ворагам; і гаротная маці вытра сёння горкую слязу, пачуўшы, што вялікая і святая справа, за якую аддаў жыццё яе сын, даведзена да пераможнага канца.

Фашызм разгромлен, але, як напамінак аб ім, асталіся шматлікія сляды яго крывавых злачынстваў і варварскіх разбурэнняў. Гледзячы на іх, народы свету павінны падумаць аб сваім далейшым лёсе, аб лёсе наступных пакаленняў. Яны павінны паклапаціцца аб тым, каб не даць магчымасці сілам зла і разбурэнняў аправіцца ад разгрому і падняцца зноў.

Гэтай мэты ні на адзін момант не павінны выпускаць з поля зроку прадстаўнікі міралюбівых народаў, якія сабраліся на канферэнцыю ў Сан-Францыска.

Страшэнныя разбурэнні нанеслі фашысцкія рабаўнікі табе, родная мая Беларусь. Лепшыя гарады твае разбураны, вёскі спалены, многія раёны спустошаны. Першай прыняла ты на сябе ўдар раз'юшанага ворага, і тры годы, абліваючыся крывёю, білася не на жыццё, а на смерць з праклятымі вырадкамі, якія прыйшлі растаптаць тваё шчасце і тваю будучыню. Сёння, у дзень вялікага свята перамогі, ты не далічышся многіх і многіх сыноў і дачок сваіх. Але цяжар нашай страты не заслоніць сабой веліч нашай урачыстасці і не аслабіць нашай волі. Мы, мільёны тваіх грамадзян, клянёмся аддаць табе ўсе свае сілы і здольнасці, каб ты зноў стала квітнеючай, а твой гераічны народ — шчаслівым.

Слава доблеснай Чырвонай Арміі, што разграміла гітлераўскія полчышчы і прынесла нам вызваленне!

Слава совецкаму народу-пераможцу!

Слава вялікаму і любімаму правадыру нашаму Сталіну, які прывёў нас да канчатковай перамогі над ворагам!

Кандрат КРАПІВА.

ПЕРАМОГА

[illegible]

— Чаму страляеш на пасту?

— Не магу... Душа кіпіць...

Чатыры доўгія годы людзі чакалі гэтай светлай часіны, калі скрозь усю нашу не... [illegible]

Мікола ВІШНЕЎСКІ.

* * *

Светлы час

Дзе знайсці тыя словы, каб выказаць пачуцці радасці, віхурай ахапіўшыя душу? Чым вымераць шчасце нашага сэрца?

Стой, дарагі мой брат, совецкі чалавек! Чуеш, як стала ціха навокал? Чуеш ты, як перастала гудзець падрыўным гудам зямля, здратаваная дарогамі вайны? Чуеш, як узнімаецца адпекуль вясенняй паводкай цудоўны спеў— гэта лясы і рэкі, гарады і сёлы, зямля і неба нашай маці-айчыны спяваюць песню аб нашай велічнай перамозе.

Прыгадаем як мы жылі да цяжкіх год вайны. Мы жылі ў шчасці і радасці. Кожны з нас глядзеў у будучае, поўны бадзёрасці і ўпэўненасці, яно ляжала перад намі, як маладое поле, пакрытае аксамітам зялёнай руні. Мы асушылі балаты і расцілі сады, будавалі палацы і заводы, мы асвойвалі поўнач і падначальвалі тайгу, нашы юнакі і дзяўчаты авалодалі навукай, будавалі масты, здабывалі сталь, пракладвалі новыя паветраныя трасы над светам.

І раптам чорнаю бядою наваліліся на нашу радзіму груганы смерці...

Баец, што крочыш цяпер па заклятаму логаву вырадкаў! Я запомніў цябе, якім ты быў у той год. Я памятаю, як сурова ты сціснуў зубы ад болю і гнева ля крэпасці Брэста, калі давялося табе адыходзіць, і адыходзіць горкім і пакутным шляхам вайны, а ззаду цябе гарэла, ператваралася ў попел родная наша зямля. Тваё сэрца заходзілася ў болю і гневу на вераломных нямецкіх вылюдкаў. Ты ніколі не забудзеш дняпроўскіх пераправаў, Бранскіх лясоў, баёў за Мінск, за Кіеў, за Одэсу і за Крым, калі шалеючы вораг іраваўся, як звер, са сталёвым аскалам гармат усё ўперад і ўперад. Ты быў у крыві, стомлены, спакутваны. Боль па радзіме, што стагнала пад нямецкім абцасам, мучыў цябе яшчэ горш, чым раны.

Але — святое слова: як-бы цяжка табе ні было, як-бы ты ні пакутваў—ты не траціў веры! Ты не страціў веры і не скарыўся! Тваё сэрца загартавалася ў жорсткім баі. Калі ты падаў, падкошаны куляй, ты падаў галавой на захад. Калі снарад па горла засыпаў цябе зямлёй, твае засмаглыя губы ўсёроўна шапталі аб адным— аб перамозе, аб велічным дні перамогі, якая,—ты верыў,—узыйдзе над светам. І разам з табою гула аб тэтым светлым дні ўся здратаваная совецкая зямля, спявалі птушкі, грымела неба. У маўклівай ярасці ты біўся з ворагам так, што не толькі цяперашнія немцы, але і дзеці іх дзяцей будуць памятаць і ведаць твае ўдары. Яны запомняць зіму 1941 года пад Масквой, запомняць Сталінград і Курскую дугу, яны запомняць жорсткія удары беларускіх партызан, яны запомняць дзень і гадзіну, калі наш совецкі сцяг, чырвоны сцяг нашай перамогі, запалымнеў над іхнім праклятым логавам—Берлінам.

Перамога! Гэтае слова падобна на раскацісты майскі гром, слухаючы які, сэрца ўзнімаецца ў бураеннай радасці жыцця. Ён ляціць над светам, як веснік вясны і радасці.

Таварыш, чатыры годы мы чакалі дня, каб пачуць гэтае святое слова! Сурова сціснуўшы зубы, мы моўчкі працавалі днямі і начамі, і толькі трывожна прыслухваліся, як гудзе і гудзе зямля, курчачыся ў агні вайны. А нашы бацькі і браты ў імя сёнешняга светлага дня, не шкадуючы жыцця, змагаліся за святую справу. І вось мы дачакаліся перамогі.

Родны наш бацька Сталін! Сёння і твой дарагі задуменны твар будзе асіяны улыбкай радасці. Твой светлы геній прадбачыў і прадказаў усё, ты непахісна вёў совецкі народ да поўнай перамогі. Табе сёння прыносіць совецкі народ першае слова самай шчырай падзякі і гарачага прывітання. Слава табе на стагоддзі, наш дарагі правадыр!

... Які сёння светлы, сонечны дзень! Здаецца, і сонца заззяла больш ярка, і цяплей стала, і адразу памаладзела вясенняя зямля!

Усевалад КРАЎЧАНКА.

ПРАЗ ГОДЫ БАРАЦЬБЫ

Мы заўсёды, у самыя цяжкія годы вайны, верылі ў нашу перамогу. Мы цвёрда памяталі словы вялікага і мудрага Сталіна, які яшчэ ў пачатку вайны сказаў, што наша справа справядлівая, вораг будзе разбіт і перамога будзе за намі. Увесь совецкі народ ведаў, што словы правадыра збудуцца, што вялікі Сталін прывядзе нашу Радзіму да пераможнага [illegible]

...Армія — вызваліцельніца, што родны Сталін прыдзе на дапамогу беларускаму народу. З вялікай верай у перамогу ён разам з усімі народамі Совецкага Саюза ішоў у бой за свабоду, чэсць і незалежнасць соцыялістычнай радзімы, знішчаў і граміў праклятых фашысцкіх людаедаў.

Беларуская зямля тры годы палыхала полымем усенароднай партызанскай вайны. [illegible]

В. КАЗЛОЎ,
Герой Совецкага Саюза.

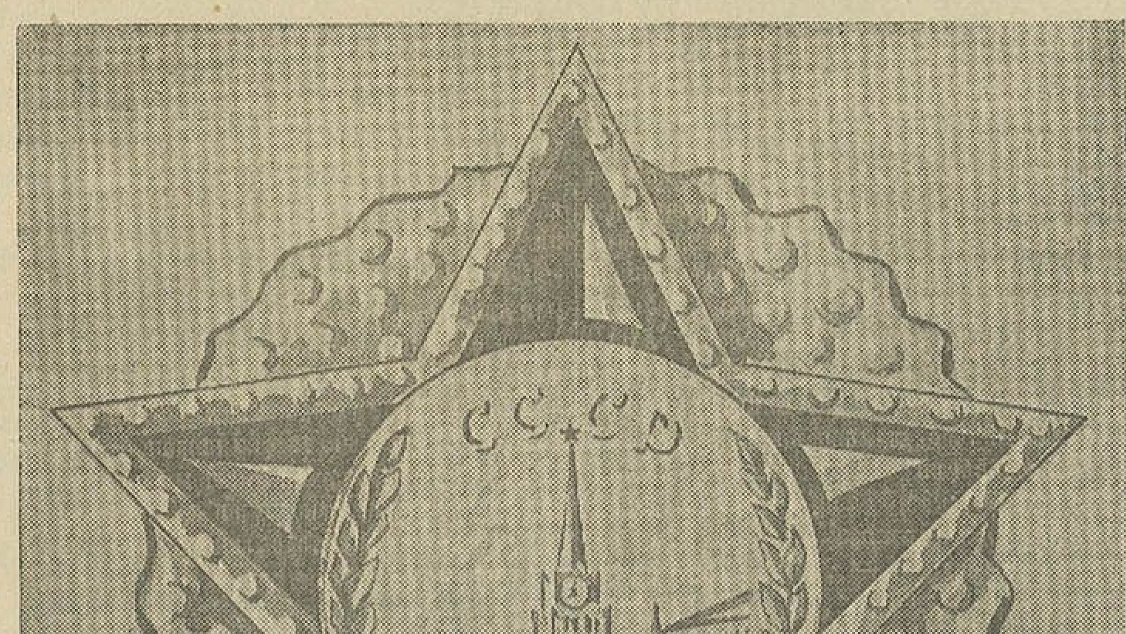

* * *

ПЕРШАЯ ДУМКА

Доўгачаканая гадзіна прабіла. На нашай вуліцы вялікае свята — свята перамогі. Наша справядлівая справа ўстаржаствавала. Наша слаўная Чырвоная Армія разам з арміямі нашых саюзнікаў разграміла ваенную машыну гітлераўскай Германіі. Перамога кавалася нашымі байцамі, камандзірамі і генераламі, кавалася ўсім совецкім народам. Совецкія воіны ў імя айчыны не шкадавалі ні сіл, ні самога жыцця.

Ніколі мне не забыць гарачыя бai 1942 года. Аднойчы на маю батарэю немцы прадпрынялі некалькі танкавых атак. 12 танкаў прарваліся праз пярэдні край і рванулiся да артылерыстаў. Але мае байцы не дрогнулі і адкрылі агонь. Варожыя машыны вымушаны былі вярнуцца. Але праз некалькі хвілін на нас шло 40 танкаў. Разгарэўся гарачы бой. Адзін за другім гарэлі нямецкія танкі. Я стаў ля гарматы. У гэтым бai мы падбілі 5 танкаў. Раненыя, перамагаючы боль, прадаўжалі змагацца.

Такіх прыкладаў сотні. Вялікая любоў да Радзімы і нязгасная нянавісць да ворага клікалі нас на ратныя подвігі. Яны прынеслі нам перамогу.

У дзень вялікай гістарычнай перамогі першая наша думка звернута да таго, хто нас прывёў да таржаства святой справы— да любімага правадыра і палкаводца Вялікага Сталіна.

Капітан М. ПАДШЫБЯКІН,
Герой Совецкага Саюза.

ЛІКУЮЦЬ ВОІНЫ

Нядаўна я вярнуўся з дзеючых часцей 2-га Беларускага фронта. Мне прыйшлося пабываць на самых перадавых пазіцыях, дзе байцы і афіцэры Чырвонай Арміі са зброяй у руках кавалі нашу перамогу. Кожны воін, ідучы ў бой, быў напоўнен адным жаданнем: хутчэй дабіць раненага нямецкага звера. Гэтае пачуццё аднолькава авалодала і бывалымі воінамі, і такімі, што ўпершыню прымалі баявое хрышчэнне.

Перад рашучым штурмам Данцыга мы сустрэліся з групай байцоў-беларусаў, якія толькі што прыбылі на фронт. Усяго адна гадзіна часу аддзяляла іх ад гарачай і рашучай схваткі, але яшчэ да пачатку бою кожны з маладых байцоў быў упэўнен у перамозе. Радавы Кобыч заявіў:

— Хутка я пайду ў бой. Гэта мой першы бой, але я ведаю, што я павінен перамагчы. Я павінен разам з усім совецкім народам адсвяткаваць дзень канчатковай перамогі над нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Пасля бою мы сустрэліся з байцом Кобыч у медсанбаце. Ён быў лёгка ранен. Пазнаўшы нас, ён успомніў размову перад боем і, нібы прадаўжаючы яе, сказаў:

— Я быў перакананы, што перамога будзе за намі ў гэтым бai. Недалёк дзень, калі такая-ж перамога будзе атрымана над усёй Германіяй.

Сёння совецкі народ святкуе гэтую перамогу.

Ва ўсіх часцях і падраздзяленнях Беларуска-Літоўскай ваеннай акругі вестка аб безагаворачнай капітуляцыі Германіі выклікала велізарнае лікаванне ўсяго асабовага састава. У кожнай часці, у кожным падраздзяленні праз поўгадзіну пасля ўрадавага паведамлення былі арганізаваны мітынгі.

На мітынгу ў Н-скай часці сяржант Смоліч у сваім выступленні заявіў:

— Сёння мы святкуем дзень нашай перамогі. Перамога гэтая дасягнута ў выніку гераізму Чырвонай Арміі і ўсяго совецкага народа. Байцы знішчалі немцаў на фронце, працоўныя, не пакладаючы рук, працавалі ў тылу, бесперабойна забяспечваючы Чырвоную Армію ўсім неабходным. Наша задача і надалей умацоўваць нашу родную Чырвоную Армію, расціць яе на баявым вопыце франтавікоў.

Капітан А. СУСЛОЎ.

ЯРКАЕ СОНЦА

У ноч на 9 мая 1945 года ўзышло зззяючае сонца перамогі. Гэта выпакутванае чалавецтвам прамяністае сонца асвятліла разбураную, залітую крывёю Еўропу. Гераічнае совецкае воінства, разам з воінствам свабодалюбівых народаў, зламала хрыбет шалёнаму фашысцкаму зверу і ўбіла навечна асінавы кол у яго спіну.

Сонца перамогі асвятліла неўміручую веліч совецкага народа — магільшчыка фашызма, веліч найвялікшага совецкага чалавека, правадыра, палкаводца і бацьку—выратавальніка Айчыны — Сталіна.

Схіляем галовы перад свяшчэнным прахам герояў, паўшых за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы. Узнімем тост за славу пабеданоснай соцыялістычнай Айчыны нашай!

Узнімем тост за герояў-франтавікоў, за герояў магутнага тыла нашага!

Слава народам нашай краіны!

Слава партыі Леніна — Сталіна!

Многія годы здароўя кормчаму вялікага карабля, правадыру нашай цудоўнай і слаўнай Радзімы — сцягу перамогі нашай — вялікаму Сталіну!

Народныя артысты БССР:
Е. А. МІРОВІЧ,
Г. Ю. ГРЫГОНІС;
заслужаныя артысты БССР:
Л. М. ЛІТВІНАЎ, С. С. БІРЫЛА.

ВЕЧНАЯ СЛАВА ПАЎШЫМ У БАРАЦЬБЕ!

Над краінай узнялося сонца перамогі. У гэты гістарычны дзень мімаволі ў памяці ўстаюць горкія дні 1941 года.

Вораг напаў на нас вераломна. Ён думаў нечаканасцю зламаць нас. Але гітлераўцы пралічыліся. Нам прыйшлося часова адступіць. Але і адступаючы, мы знішчалі ворага. Кожны метр совецкай зямлі каштаваў яму каласальных ахвяр.

Лета 1941 года. Вораг ірвецца да Дняпра. Ён кінуў велізарныя танкавыя часці. Нашаму батальёну было загадана спыніць рух варожых машын. Узброіўшыся бронебойкамі, гранатамі і бутэлькамі з гаручай сумессю, мы два дні стрымлівалі націск нямецкіх танкаў. У гэтым бai воіны Чырвонай Арміі паказалі сілу, храбрасць, уменне. Мой сябра Васілій Мацясь падпаліў чатыры танкі, два падбіў і я.

Зноў у бой я ўступіў ужо, калі Чырвоная Армія акружыла немцаў у Сталінградзе. Мне прыйшлося стаць сувязістам. Ад Сталінграда да звярынага логава прайшоў я з катушкай сувязіста. І на ўсім гэтым пераможным шляху я бачыў, як умела і храбра змагаліся нашы воіны з нямецкімі акупантамі. Калі патрабавала абстаноўка — мой таварыш Нікалаеў пад агнём праціўніка пайшоў аднаўляць сувязь. Яго знайшлі мёртвым, але ў руках ён сціскаў правады тэлефона. Сувязь з палком была забяспечана.

І вось зараз, калі краіна святкуе перамогу, хочацца сказаць усім совецкім людзям: «Не забывайце тых, хто аддаў сваё жыццё за перамогу. Няхай іх подвігі клічуць вас на гераічную працу».

І. МАЙСЕЙКО,
кавалер двух ордэнаў «Славы».

СЛАВА НАРОДУ-ПЕРАМОЖЦУ!

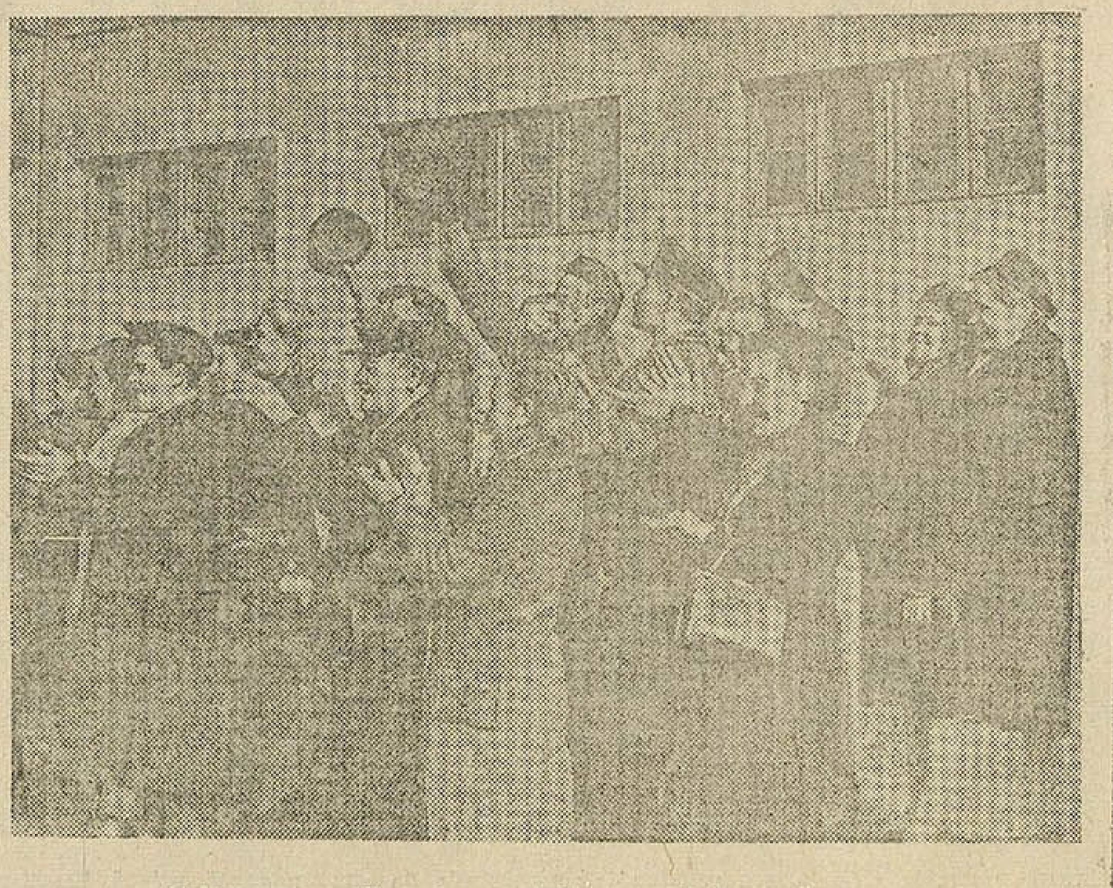

Працоўныя горада Мінска слухаюць ля радыёрэпрадуктараў радасную вестку—паведамленне аб безагаворачнай капітуляцыі фашысцкай Германіі.

Фота Л. Мазалева.

* * *

НАРОДНАЕ ЛІКАВАННЕ

З вялікім лікаваннем сустрэлі рабочыя начных змен прадпрыемстваў горада Мінска паведамленне аб капітуляцыі фашысцкай Германіі. У тры гадзіны ночы ў механічным цэху завода імені Варашылава адбыўся мітынг, прысвечаны гістарычнай перамозе Чырвонай Арміі.

Мітынг адкрыў начальнік завода тав. Арутунян. Ён віншуе рабочых, служачых і інжынерна-тэхнічны персанал завода з днём вялікай урачыстасці, з днём нашай канчатковай перамогі над фашысцкімі разбойнікамі. Некалькі хвілін у цэху грыміць дружнае «ура» у чэсць Вярхоўнага Галоўнакамандуючага Маршала Совецкага Саюза таварыша Сталіна, які прывёў нашу Радзіму да перамогі над ворагам. Воклічамі «ура» і бурай апладысментаў рабочыя завода выказваюць вялікае пачуццё любві да гераічнай Чырвонай Арміі, совецкага ўрада, да вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

Слова бярэ парторг завода тав. Красільнікаў:

— Сёння мы перажываем радасны дзень пабеднага завяршэння вялікай Айчыннай вайны совецкага народа супроць нямецкіх захопнікаў. За гэтае вялікае шчасце мы абавязаны нашай доблеснай Чырвонай Арміі, лепшаму другу і настаўніку беларускага народа вялікаму Сталіну. 8 мая 1945 года ў 23 гадзіны падпісан акт аб безагаворачнай капітуляцыі фашысцкай Германіі. Дзень 9 мая 1945 года ўвойдзе ў гісторыю, як дзень вялікага свята перамогі совецкага народа над ворагам. Канчатковая перамога атрымана.

Вярхоўны Галоўнакамандуючы таварыш Сталін у сваім першамайскім загадзе абавязвае нас аддаць усе сілы на хутчэйшае аднаўленне разбуранай нямецкімі захопнікамі народнай гаспадаркі краіны. Выканаем-жа з поспехам і гэты загад вялікага Сталіна.

Галоўны інжынер завода тав. Калоеў у сваім выступленні гаворыць:

— Калі я быў на Ленінградскім фронце ў 1941 годзе, то чуў выступленне таварыша Сталіна па радыё, які сказаў: наша справа справядлівая, вораг будзе разбіт, перамога будзе за намі. Гэтыя словы ператвораны ў жыццё. Перамога—за намі. Дзякуючы сталінскаму прадбачанню, яго геніяльнай стратэгіі, совецкі народ перамог у Айчыннай вайне. Наша гераічная Чырвоная Армія выканала загад правадыра—фашысцкія войскі канчаткова разгромлены і капітулявалі.

Адзін за другім бяруць слова рабочыя завода. Токар механічнага цэха тав. Дзёмкін гаворыць:

— У мяне няма слоў, якімі-б я змог выказаць пачуццё маёй вялікай радасці і глыбокай удзячнасці мудраму палкаводцу Чырвонай Арміі, нашаму правадыру вялікаму Сталіну. У чэсць перамогі я абавязваюся і заклікаю ўсіх рабочых прыкласці яшчэ больш намаганняў на хутчэйшае аднаўленне народнай гаспадаркі краіны і адбудовы нашага роднага Мінска.

Памочнік начальніка цэха тав. Манін ад імені ўсяго калектыва рабочых выказвае ўдзячнасць слаўным Маршалам Совецкага Саюза таварышам Жукаву, Коневу, Ракасоўскаму, Васілеўскаму і другім сталінскім палкаводцам, якія з чэсцю выканалі загад таварыша Сталіна.

Мітынг у цэху прайшоў з выключным уздымам. Совецкія людзі прадэманстравалі сваю бязмежную любоў да вялікай сацыялістычнай радзімы, да Чырвонай Арміі—вызваліцельніцы, да вялікага правадыра народаў таварыша Сталіна.

У ПАМЯТНУЮ НОЧ

У гэтую памятную ноч у друкарні імені Сталіна, як і заўсёды, кіпела напружаная праца. Дзінькаючы металам, манатонна гудзелі лінатыпы; час-ад-часу пастуквалі шчоткі, адбіваючы вольныя гранак. І раптам гэты звычайны рытм працы парушыў усхваляваны звонкі голас:

— Таварышы, дарагія таварышы! Чуеце? Вайна закончылася!.. Германія капітулявала!..

І ўсе рабочыя, як па камандзе, падняліся з месц, накіраваўшы позіркі і слухі туды, дзе звінеў голас.

— Толькі што паведамілі па радыё!..

Маланкавай іскрай узнікла ў сэрцы кожнага гэтая незвычайная, доўгачаканая навіна. І кожны адчуў небывалую лёгкасць на душы, узбухнуўшыя поўныя грудзі. На тварах заззялі ўсмешкі. Рабочыя, акружыўшы паведамляючага навіну, [illegible] загаварылі, [illegible] адзін аднаму рукі, [illegible] і на тварах, усхваляваных радасцю, ціхі слёзы, слёзы вялікай радасці.

Мітынг узнік неяк стыхійна.

— У гэтую майскую ноч засвяціла праменястае сонца перамогі,—гаварыў дырэктар друкарні тав. Вяржбаловіч,—яно асвятліла ўвесь свет радасцю і шчасцем, назаўсёды зацьміўшы сонца фашысцкай Германіі. [illegible] Слава героям, якія прынеслі на сталёвых штыках сонца перамогі! Слава найвялікшаму чалавеку свету таварышу Сталіну! Вялікаму Сталіну «Ура»!

І шматгалоссае «ура» напаўняе сцены цэха. Кожны вуснамі і сэрцам паўтарае імя самага дарагога, блізкага чалавека, які выратаваў свет ад гібелі, і шчасце і радасць людзям. Гэтую думку ўголас выказаў друкар, былы партызан тав. Грудзінскі, які сказаў кароткую прамову на мітынгу.

— У самыя цяжкія дні,—гаворыць ён,—калі фашысцкія бандыты, лязгаючы гусеніцамі танкаў, ламаліся ў дзверы Масквы, калі поўзалі па вуліцах Сталінграда, мы, партызаны, верылі ў сённяшні дзень вялікага шчасця, бо верылі ў сілу і магутнасць нашай вялікай Радзімы, у сілу і магутнасць яе сыноў, бо ведалі, што за рулём Радзімы стаіць кармчы, які праз буры і непагоду прывядзе да светлых дзён перамогі. І мы верылі. [illegible] адчуць сёння радасць перамогі. Мы залечым крывавыя раны свае, залечым раны нашай краіны ўпорнай і настойлівай працай. Зноў будуць квітнець і красаваць [illegible], як той сцяг перамогі.

Няхай жыве доўгія гады на радасць усяго чалавецтва наш родны, дарагі правадыр і бацька Сталін!

Зноў шматгалоссае «ура» з імем вялікага Сталіна патрасае сцены цэха.

Адзін за другім бяруць слова на мітынгу рабочыя друкарні. Усе яны з хваляваннем выказваюць свае найвялікшыя пачуцці радасці канчатковай перамогі над ворагам, дзякуюць гераічную Чырвоную Армію і яе славутых палкаводцаў за вызваленне. Клянуцца працаваць так, каб быць вартымі сваіх вялікіх пераможцаў.

Калі закончыўся гэты незвычайны мітынг, зноў зазвінелі, застукалі лінатыпы, хутчэй закружыліся рыты працы, рыты працы вялікай перамогі.

С. СВІРЫДАЎ.

* * *

ПЕРАМОГА

Дзень перамогі! Акт надпісан.
Узняўся Маршал з-за стала.
Якою звонкай і святлістай
хвіліна гэта надышла.
Пасля цяжкое навальніцы
так паўстае зіянне дня
і поўна робіцца, як біццам
ва ўсе бакі зямля відна.

І, узнікаючы вялічна,
расце над светам, як зара,
байца спакойнае аблічча
і мужны твар правадыра.
Да іх уся зямная куля
ідзе з падзякаю сваёй,—
яны назаўжды ёй вярнулі
свабоду, радасць і спакой.

Максім ЛУЖАНІН.

ПАД БАЯВЫМ СЦЯГАМ

Перамога!

У момант гэтая вестка [illegible] радасці аблецела падраздзяленні.

— Перамога! Наша перамога!—вымаўляюць тысячы вуснаў.

— Перамога! — выстукваюць сэрцы совецкіх воінаў, здабыўшых перамогу.

Над зямлёй падымаецца сонца. Гэта сонца нашай перамогі. Яго ясныя прамені іскрацца радасцю на тварах салдат.

Перад па-святочнаму ўпрыгожанай трыбунай выстройваюцца [illegible] часці [illegible] войск. На трыбуну падымаецца камандаванне часці, — мужныя, загартаваныя ў баях афіцэры. У многіх з іх [illegible].

— Смірна! — у воінскай суровасці застыў строй. Раздаюцца гукі фанфар.

— Раўненне на сцяг!

Перад строем парадным крокам праходзяць сцяганосцы. Над іх галовамі крылатай птушкай развяваецца пурпуравы, авеяны славай паходаў сцяг часці. Гучыць Гімн Совецкага Саюза.

— Мітынг,—гаворыць тав. Міропаў,—прысвечаны завяршэнню разгрому гітлераўскай Германіі, прысвечаны нашай перамозе, лічу адкрытым.

Зноў гучыць гімн. Грыміць, перакатваецца магутнае «ура».

— Гітлераўская Германія, — гаворыць тав. Гваздзёў, — разгромлена і капітулявала. Мы здабылі перамогу. Гэтую перамогу здабыла гераічная Чырвоная Армія пад кіраўніцтвам Маршала перамогі — вялікага Сталіна. Гэту перамогу здабыў увесь совецкі народ.

Слава вялікаму павадыру Сталіну!

З хваляваннем, [illegible] радасцю выступаюць байцы і афіцэры.

— Мы прайшлі [illegible], — гаворыць старшына Гейнігер. — Мы верылі у перамогу яшчэ ў час баёў пад Масквой, мы верылі ў перамогу ў час бітвы за Сталінград. Мы верылі і здабывалі перамогу у паходах ад Волгі да Эльбы. [illegible] Гітлераўская Германія разбіта, павержана ў прах. [illegible] воіны Чырвонай Арміі пад кіраўніцтвам вялікага Сталіна.

Любімаму Сталіну — ура, таварышы!

Зноў, як раскат прыбою, перакатваецца шматтысячнае «ура». Аркестр выконвае гімн.

Мітынг закончан.

— За сцягам!—гучыць кароткая каманда.

Сцяганосцы чэканным, урачыстым крокам праходзяць перад трыбунай. За імі пад гукі ваеннага марша ідуць калоны байцоў. Паветра агалашаецца баявымі салдацкімі песнямі. Гэта песні нашай урачыстасці, песні нашай перамогі.

С. РОЗУМ.

ВЯЛІКАЕ СВЯТА

СЛУЦК. (Па тэлефону).

Вестка аб капітуляцыі Германіі хутка абляцела горад, усе калгасы і МТС раёна. Працоўныя горача вітаюць адзін аднаго з перамогай Чырвонай Арміі.

Надышоў доўгачаканы час. Вялікае свята ў нас. Яшчэ не світала, а радасна ўсхваляваныя людзі дзяліліся ўражаннямі. Усе гаварылі пра адно:

— Наступіў дзень перамогі. Фашысцкая Германія капітулявала!

У калгасе «Шлях Советаў», Лачнікоўскага сельсовета, 70-гадовы калгаснік Іван Максімавіч Пушкароў усхвалявана гаворыць сваім аднасяльчанам:

— Мае тры сыны—Герасім, Фёдар і Алёша тры гады біліся з ворагам. Яны разам з усімі совецкімі воінамі заваявалі перамогу. Гэта самы радасны дзень у нашым жыцці. Перамогай закончылася вялікая Айчынная вайна з гітлераўскай Германіяй. Фашызм разгромлен. У нас вялікае свята. Мы будуем і аднаўляем сваю гаспадарку.

Калгасніца Аляксандра Фёдараўна Дамановіч з сельскагаспадарчай арцелі імені Молатава на мітынгу сказала:

— На вачах у мяне слёзы. Двое маіх сыноў Іван і Дзмітрый загінулі на франтах Айчыннай вайны. Яны змагаліся за радзіму, за наш народ. За наша шчасце аддалі яны сваё жыццё. Я—маці, мне вельмі шкада маіх дзяцей, але я ведаю: яны загінулі за наша жыццё.

Ва ўсіх калгасах і МТС адбываюцца бурныя мітынгі. Совецкі народ славіць і вітае сваю гераічную Чырвоную Армію, мудрага правадыра таварыша Сталіна.

Г. СЕРГІЕНКА.

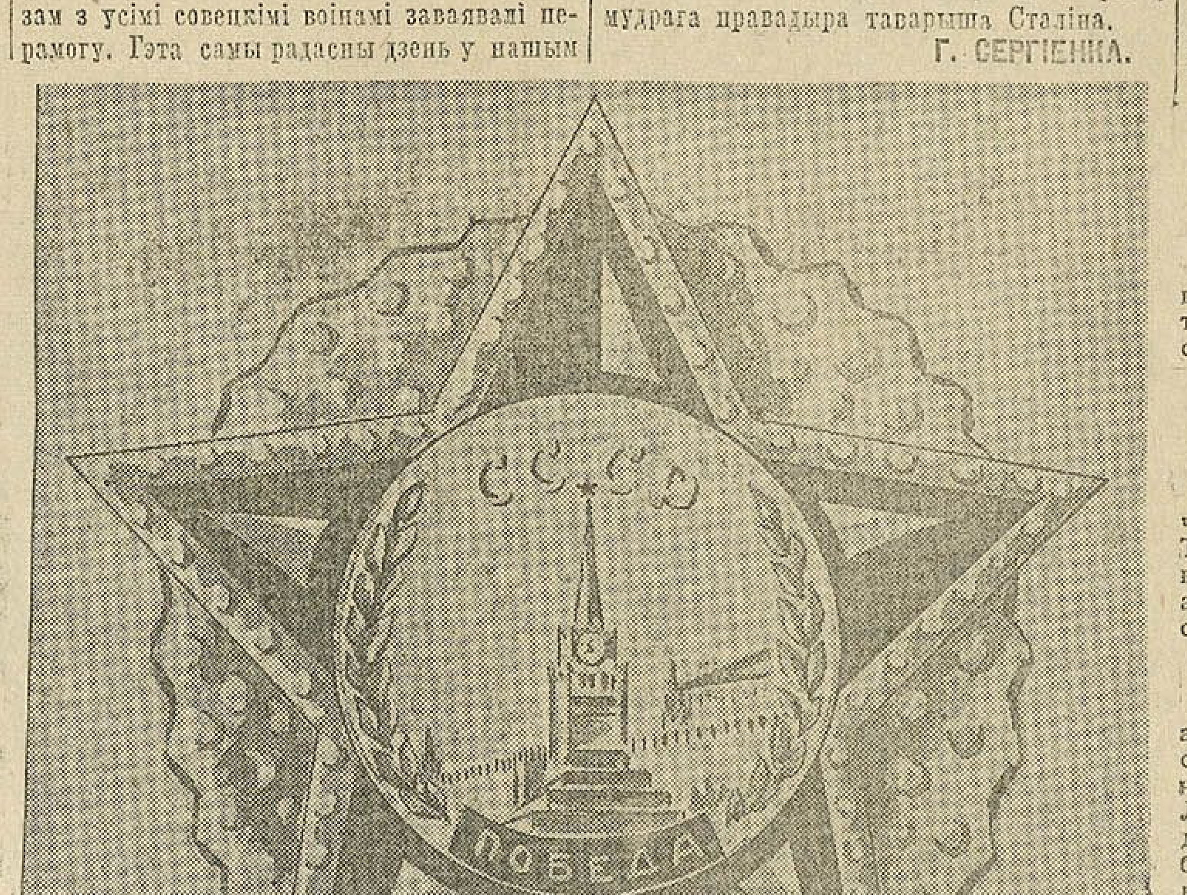

* * *

НЕБЫВАЛАЯ РАДАСЦЬ

У гэтую ноч было не да сну. Яна з'явілася пачаткам вялікага ўсенароднага свята перамогі. Толькі змоўкла радыё, якое прынесла такую выключна вялікую радасць беларускаму народу, на плошчах і вуліцах Мінска сабраліся натоўпы. Шчаслівыя, радасныя людзі абдымалі і цалавалі адзін аднаго, віншавалі з перамогай.

Перамога!—Гэтае слова перадавалася па тэлефону, з хуткасцю маланкі аблятала вуліцы, кварталы, дамы, прадпрыемствы, калгасы. Вестка аб перамозе пранікла ў самыя далёкія ўскраіны Совецкай Беларусі. Усенароднае свята пачалося. Пачалося таржаство перамогі.

На начных зменах фабрык і заводаў адразу-ж адбыліся масавыя мітынгі, прысвечаныя гістарычным перамогам [...]най Арміі—поўнаму разгрому гітлер[...] Германіі. Кароткія, незвычайна х[...]чыя прамовы.

Старшы дыспетчар Мінскага [...]нага вузла тав. Гуткевіч заявіў:

— Няма слоў, каб выказаць ус[...]ную радасць перамогі.

Доблесная Чырвоная Армія пры[...] ворага скласці зброю. Гітлераўская [...]нія пацярпела поўны крах.

Многалюдныя мітынгі адбыліся н[а] прадпрыемствах Гомеля, Віцебска, [...] Магілева і другіх гарадоў рэспублікі [...] будынкамі вывешаны чырвоныя ф[...] сімвал гістарычнай перамогі совецка[...]рода.

Брэсцкая і Баранавіцкая вобласці закончылі ся[...] ранніх збожжавых культур

БРЭСТ, 8 мая. (БЕЛТА). Калгасы і сялянскія гаспадаркі вобласці закончылі сяўбу ранніх збожжавых і бабовых культур, выканаўшы план на 100,6 процанта. У Жабінкаўскім раёне засеяна звыш плана каля 400 гектараў. Значна перавыканалі план сяўбы Косаўскі, Пружанскі і Гужанскі раёны.

* * *

БАРАНАВІЧЫ. (Па тэлефону а[...] «Звязды»). Натхнёныя гістарычным[і] [пера]могамі Чырвонай Арміі, сяляне вобласці [...]насцю закончылі сяўбу ранніх збож[...] культур. План выканан на 105,4 про[...]

У вобласці разгортваецца масавая [...]ка бульбы. Сяляне Івянецкага раё[...] 5 мая выканалі план пасадкі бульб[ы].

Соўгасы Баранавіцкай вобласці закончы[лі] сяўбу ранніх збожжавых культур

БАРАНАВІЧЫ, 8 мая. (БЕЛТА). Соўгасы Баранавіцкай вобласці першымі ў рэспубліцы закончылі сяўбу ранніх збожжавых культур, выканаўшы план на 106,7 процанта. Значна перавыканалі пла[н] [сяў]бы соўгасы «Вольна Чэрніхова» і «[...]ная зорка».

ЗАЯВА СТЭТЫНІУСА АБ ПРЫНЯТЫХ ПАПРАЎКАХ ДА ПРАПА[НОЎ], ВЫСУНУТЫХ У ДУМБАРТОН-ОКСЕ

САН-ФРАНЦЫСКА, 5 мая. (Спец. кар. ТАСС). Стэтыніус і другія члены дэлегацыі Злучаных Штатаў паведамілі на прэс-канферэнцыі аб тым, што кіраўнікі дэлегацый 4 краін—арганізатараў канферэнцыі—у выніку шасці нарад на працягу некалькіх дзён дасягнулі пагаднення па раду паправак да прапаноў, распрацаваных у Думбартон-Оксе.

Сярод паправак, з поваду якіх 4 дзяржавы-арганізатары прышлі да пагаднення і прынялі рашэнне сумесна прадставіць іх канферэнцыі, знаходзіцца дадатак да главы 1-й праграмы Думбартон-Окса ў выглядзе заяў аб падтрыманні прынцыпаў справядлівасці міжнароднага права, розных правоў і самавызначэння народаў, а таксама абвяшчэння паважання да чалавечых правоў і асноўных свабод для ўсіх без адрознення расы, мовы, вераспавядання і полу. У другой папраўцы прадугледжана, што Совет бяспекі можа рэкамендаваць не толькі працэдуры для мірнага ўрэгулірававання спрэчак, але і фактычныя ўмовы пагаднення, у тым выпадку, калі стораны, якія ўдзельнічаюць у спрэчцы, патрабуюць прыняцця такой тактыкі.

Стэтыніус паведаміў, што, апрача таго, у адпаведнасці з дадатковай папраўкай, прынятай 4 дзяржавамі, Совет можа нада[ць] [...]лей да канчатковага пагаднення пр[...]вацъ удзельнічаючым у спрэчках ст[...] дзейнічаць у адпаведнасці з мерамі, [...]ходнымі для прадухілення абмерк[...] спрэчкі.

У другой папраўцы ўпершыню ўс[та]ляецца працэдура, у адпаведнасці з [якой] уступае ў сілу статут міжнароднай а[ргані]зацыі. У папраўцы прадугледжана, [што] статут уступае ў сілу, калі ён рат[ыфі]руецца пяццю пастаяннымі членамі [...] і простай большасцю другіх членаў а[ргані]зацыі. У папраўцы прадугледжана, ш[то] кія-ж правілы будуць прымяняцца і [да]лейшых паправак да статута.

Стэтыніус паведаміў, што 4 краіны-а[ргані]затары прышлі таксама да згоды з п[...] папраўкі, якая прадугледжвае, што [Гене]ральная асамблея, са згоды Совета бя[спекі] можа склікаць агульную канферэнцы[ю] [...] рэкамендаваць папраўкі да статута ў [любы] час у будучым.

Каментыруючы пагадненні, дасяг[нутыя] чатырма дзяржавамі-арганізатарамі ў а[дносі]нах паправак, Стэтыніус сказаў:

«Я лічу, што вельмі шырокае пагадн[енне], так хутка дасягнутае ўрадамі-арганізат[арамі] ў адносінах гэтых паправак, мае вялі[кае] значэнне для паспяховага зыходу [...] дзейнасці».

Гутарка Баномі з прадстаўнікамі КНВ Паўночнай Італ[іі]

ПАРЫЖ, 7 мая. (ТАСС). Агенцтва Франс Прэс перадае з Рыма:

У часе гутаркі Баномі з прадстаўнікамі Камітэта Нацыянальнага Вызвалення (КНВ) Паўночнай Італіі апошнія высунулі пяць патрабаванняў, якія датычаць фарміравання новага ўрада кааліцыі антыфашысцкіх партый. Прадстаўнікі КНВ, у прыватнасці, патрабуюць:

правядзення чысткі як у палітычнай, так і ў адміністрацыйнай і эканамічнай галінах;

урэгулірававанне «у дэмакратычным духу» адносін паміж прэфектамі і раённымі і абласнымі КНВ;

выпрацоўкі плана эканамічнай рэканс[трук]цыі, у якую павінны ўнесці свой укла[д] насельніцтва краіны і, у асаблівасці, [тыя,] хто ўзбагаціўся пры фашысцкім рэжы[ме];

ажыццяўленне аграрнай рэформы;

правядзенне знешняй палітыкі, «св[абод]най ад усякага нацыяналізма не тольк[і] фашысцкага, але і дафашысцкага», палі[тыкі,] якая забяспечвала-б супрацоўніцтва з [...] краінамі.

Прадстаўнікі КНВ Паўночнай Італіі п[атра]бавалі, апрача таго, каб былі прызнан[ы] праўднымі законы, прынятыя па поў[начы,] дзе заканадаўства было больш дэмакра[тыч]ным, чым у паўднёвых раёнах.

ПАЛАНЕННЕ БЫЛОГА ГІТЛЕРАЎСКАГА МІНІСТРА ФІНАНСАЎ ШАХТА

НЬЮ-ЙОРК, 7 мая. (ТАСС). Паводле паведамлення карэспандэнта агенцтва Юнайтэд Прэс, які знаходзіцца пры амерыканскай арміі, амерыканцы, заняўшы італьянскі горад Альба паблізу аўстрыйскай гран[іцы], захапілі там былога гітлераўскага міні[стра] фінансаў Шахта.

Замежная хроніка

Французскі ўрад патрабуе ў Іспаніі выдачы Лаваля. Французскі міністр інфармацыі Тэжэн заявіў, што калі Іспанія адмовіцца выдаць Лаваля французскім уладам, гэтая адмова будзе азначаць «ускладненне адносін паміж Францыяй і Іспаніяй».

* * *

У франка-амерыканскай зоне ваенных аперацый арыштаваны былы міністр фінансаў «урада» Вішы Бутыльё, былы генеральны сакратар канцылярыі Петэна генерал Лор і былы камісар Вішы па справах моладзі генерал дэ ла Порт Дзютэйль. Усе яны будуць накіраваны ў Францыю і перададзены вярхоўнаму суду.

* * *

У Сараеве адкрыўся першы кангрэс [аб']яднанага саюза антыфашысцкай мол[адзі] Босніі і Герцагавіны.

* * *

Агульныя страты Канады па сакавік [бя]гучага года ўключна склалі 35.289 забіт[ымі], 48.658—раненымі, 4.517—прапаўшымі без [ве]стак і 8.188 — палоннымі.

(ТАСС)

Адказны рэдактар
Д. ДРАГУН